

Asia: VN/1364/2022

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Akava kiittää valtiovarainministeriötä hyvästä valmistelusta TKI-rahoituslain osalta. Kannatamme esitystä ja pidämme sen sisältöä oikeanlaisena suhteessa uudelle laille asetettuihin tavoitteisiin. TKI-rahoituksen kasvattaminen on Suomelle välttämätöntä ja tämä lakiesitys nähdäksemme edesauttaa 4% BKT-tavoitteen toteutumista.

Akava pitää tärkeänä, että TKI-rahoituksen tason ennakoitavuus paranee ja TKI-rahoituksesta tulee lakisääteinen meno. TKI-tavoitteesta voisi poiketa jatkossa vain muuttamalla TKI-rahoituslakia, mikä vahvistaa paitsi TKI-rahoituksen kasvattamisen pitkäjänteistä toteuttamista, myös sitoutumista siihen. Ennakoitava, kasvava TKI-rahoitus parantaa paitsi Suomen kilpailukykyä, työllisyyttä ja talouskasvua, se tukee myös tutkijoiden tulevaisuusnäkymiä ja edellytyksiämme houkutella Suomeen kansainvälisiä tutkijoita ja huippuosajia. Tämä on Suomelle elintärkeää.

Akava haluaa painottaa, ettei TKI-tavoitteesta tule jatkossa tinkiä, vaikka BKT heikkenisikin. Julkisen sektorin panostukset eivät saa laskea, vaikka yksityinen sektori ei täyttäisikään tavoitetta. Julkiset panostukset ovat tärkeitä, koska ne ruokkivat myös yksityisten panostusten kasvua. Supistuva BKT ei saa tarkoittaa supistuvia TKI-menoja.

TKI-tavoitteen kannalta on tärkeää, että tavoitteeseen sitoudutaan ylivaalikautisesti. Pidämme hyvänä sitä, että esitykseen on kirjattu pitkän aikavälin TKI-rahoituksen suunnitelma. Se tehtäisiin kahdeksaksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Kysymyksen kuitenkin herättää kirjaus sitä, että tämä parlamentaarisesti laadittava suunnitelma hyväksyttäisiin kerran valtioneuvostossa vaalikaudessa. Välitarkastelu ja tavoitteiden toteutumisen seuranta on varmasti paikallaan, mutta Akava pitää tärkeänä, ettei vaalikausittain tapahtuvasta hyväksyttämisestä seuraa ylimääräistä poukkoilua. Ennakoitavuus ja ylivaalikautisuus ovat TKI-rahoituksen näkökulmasta keskeisimpiä tavoitteita.

Akava kannattaa nyt nähtyä esitystä ja toivoo, että se etenee mahdollisimman pian. TKI-rahoituksen 4% BKT-tavoitteen toteuttamisessa olemme vasta lähtökuopissa. On erittäin tärkeää, että päätös TKI-rahoituslaista saadaan aikaiseksi aikataulussa ja laki voimaan suunnitellusti 1.1.2023.

Venäläinen Emmi
Akava ry